

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/139698>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-05 and may be subject to change.

PvdA bemoeilijkt integratie

Door **Kees Groenendijk**

*Emeritus hoogleraar rechtssociologie aan de Radboud
Universiteit Nijmegen*

Het debat in de PvdA over immigratie werd de afgelopen jaren beheerst door twee onderwerpen: het kinderpardon en het niet strafbaar stellen van illegaal verblijf. Op beide punten heeft de PvdA duidelijk resultaat bereikt, maar verder is sprake van een reeks contraproductieve maatregelen die strijdig zijn met centrale waarden van de partij, zoals gelijkheid en solidariteit. Het gaat veelal om maatregelen die door het kabinet-Rutte I (VVD en CDA onder curatele van Wilders) werden besloten en nu door VVD en PvdA worden uitgevoerd. Hier wreekt zich dat de discussie over waarden in de PvdA na de formatie van Rutte II voortijdig is gesmoord.

Voor integratie van immigranten zijn zekerheid over het recht om hier te mogen blijven, kennis van de landstaal, arbeid en opleiding belangrijke voorwaarden. De laatste jaren is in Nederland de klok op al deze punten teruggedraaid. Sinds 2013 betaalt de overheid de cursussen Nederlandse taal alleen nog voor vluchtelingen. Deze door Rutte I besloten en door Rutte II uitgevoerde maatregel leidt tot het grotendeels afbreken van het onderwijs in het Nederlands voor immigranten.

De invoering van formele taal- en inburgeringsexamens heeft geleid tot een halvering van de aantallen naturalisaties (vanaf 2003) en van de permanente verblijfsvergunningen (vanaf 2010). Het niveau van de inburgerings-

examens wordt dit jaar opnieuw verhoogd. Dat betekent dat nog meer immigranten daarvoor niet zullen slagen. Begin 2014 is een wetsontwerp ingediend dat voorstelt de termijn waarna men Nederlander kan worden, die sinds 1892 op vijf jaar staat, naar zeven jaar te verlengen. Voor migranten van buiten de EU wordt het steeds moeilijker om verblijfszekerheid te verkrijgen. Gelijke toegang tot arbeid, tot politieke rechten en financiële steun bij het beginnen van een bedrijf of het kopen van een huis worden zo uitgesteld. Dat helpt niet bij de integratie. Eind 2013 is een wet aangenomen die de mogelijkheden voor werknemers van buiten de EU om een andere werkgever te zoeken en zo hun positie te verbeteren, ingrijpend beperkt.

Nederland loopt op dit gebied uit de pas in Europa. In Duitsland en Engeland krijgen daar geboren kinderen van lang in die landen gevestigde immigranten bij geboorte de Duitse c.q. Britse nationaliteit. De meeste in Nederland geboren kinderen van immigranten blijven hun hele jeugd 'vreemdeling'. Dat draagt niet bij aan hun integratie. Nederland is de enige EU-lidstaat die immigranten dwingt te slagen voor een inburgeringsexamen op straffe van een hoge boete en soms zelfs uitzetting, en die bovendien de kosten van de taalcursus (circa € 5000) op de immigranten afwentelt. Bij al deze maatregelen staat niet de integratie voorop maar andere, vaak onuitgesproken doelen. De PvdA zou de Europese en internationale kritiek op die maatregelen serieus moeten nemen. Alleen al opdat zij zich haar eigen waarden blijft herinneren.